

ДАНИ МУЗИКЕ
НА ВРАЧАРУ

Жељко Крстић

СНЕЖАНА и седам патуљака

опера

АНСАМБЛ
ОПЕРЕТИКА

уметнички руководиоци:
ЉУБИЦА ЖИВКОВИЋ
ВАЛЕНТИНА ТАШКОВА

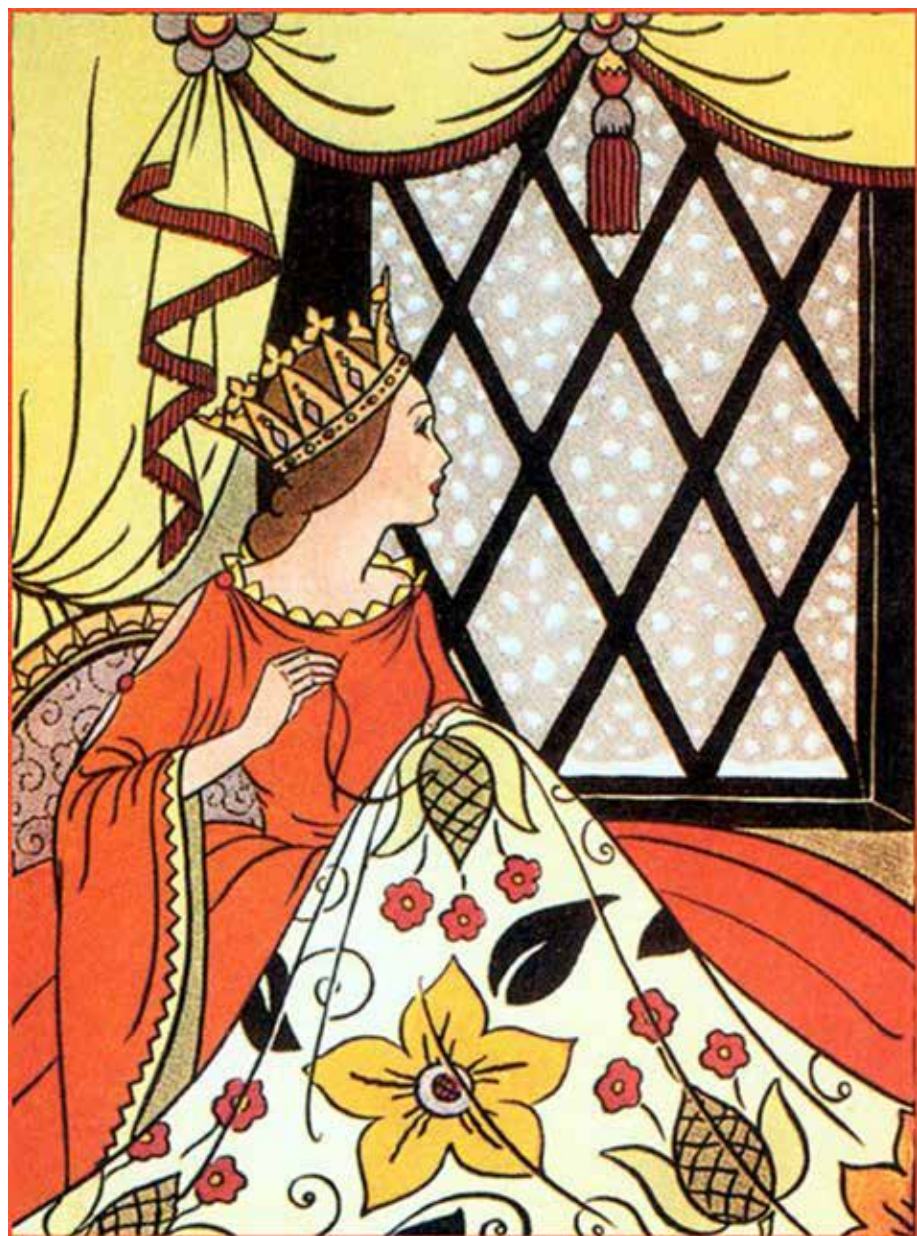
недеља, 15. октобар 2017, 13 часова
свечана сала МШ „Станковић“
Кнеза Милоша 1а
улаз слободан

ВРАЧАР
ГРАДСКА ОПШТИНА

ПРОЈЕКАТ
МОКРАЊАЦ
mokranjac.org.rs

ЦИКЛУС КОНЦЕРАТА ДАНИ МУЗИКЕ НА ВРАЧАРУ

Данашњи концерт је четврти у оквиру циклуса *Дани музике на Врачару*. Посвећен је најмлађим грађанима Београда, истовремено нас подсећајући сећање на годишњицу рођења и смрти значајног српског композитора **Петра Крстића** (1877-1957).

Дани музике на Врачару обухватају циклус од шест концерата, са заједничким циљем неговања и промовисања националне музичке баштине. Циклус се приређује на иницијативу и под покровитељством Општине Врачар, а у организацији Општине Врачар и Пројекта Мокрањац.

Први концерт је одржан на Видовдан, 28. јуна, у крипти Храма Светог Саве. Наступили су Хор „Београдски мадригалисти“, под управом Александра Брујића, и Певачко друштво „Мокрањац“, под управом Милице Тишме. На програму су били једногласни напеви и хорске обраде српског народног црквеног појања, као и разноврсна духовна дела оригиналне музичке инвенције, настала током XIX и XX века.

На другом концерту, одржаном на платоу испред Храма светог Саве, представили су се чланови ансамбла „Ренесанс“, изводећи најстарије записе српске црквене музике и разноврстан репертоар српске традиционалне народне музике.

Трећи концерт, под називом *Вештар, иђице, сајтири и нимфе*, одржан је на Цветном тргу, у оквиру манифестације Дани европске баштине. Наступили су Консорт флаута „Јаков Срејовић“ и сопран Јасмина Михајловић уз клавирску пратњу Драгана Анђелић Буњац. Публика је имала прилику да чује оригинална дела и транскрипције за флауту композитора „прашке школе“, егзотичне и раскошне соло песме Милоја Милојевића и Петра Коњовића, као и интересантне инструменталне обраде познатих шлагера из филма Љубав и мода.

Вечерас ће нам се представити чланови ансамбла „**Оперетика**“. Извешће дечију оперу *Снежана и седам њајшуљака* коју је компоновао Петар Крстић.

СНЕЖАНА И СЕДАМ ПАТУЉАКА

БАЈКА У ЈЕДНОМ ЧИНУ С ПЕВАЊЕМ

Снежана

Милица Марковић

Краљица

Јована Тимотијевић

Краљевић

Марко Костић

Патуљци:

Ненад Поледица

Ана Јојић

Андреј Главан

Анастасија Костић

Оливера Кривокућа

Бојан Цветковић

Магдалена Секулић

Пажеви:

Андрија Секулић

Константин Костић

Краљевска свита:

Јана Николић

Милена Димитријевић

Филип Миливојевић

Марко Ристић

Клавирска сарадња:

Теодора Атељевић

ПЕТАР КРСТИЋ

(1877 - 1957)

Петар Крстић припада генерацији композитора који су стварали у Београду током првих деценија XX века. То су музичари који уносе нови дух у српски и београдски музички живот: Станислав Бинички (1872-1942), Божидар Јоксимовић (1868-1955) и Владимир Ђорђевић (1869-1938), у музиколошкој литератури познати као композитори „београдске школе“. Из данашње перспективе, можемо рећи да су у питању композитори чија се дела ретко изводе и спомињу, иако су имала значајно место у развоју српске музичке културе.

Захваљујући повољнијим друштвено-економским приликама, као и кадру који је пристизао из Српске музичке школе, у Београду је, у првој деценији XX века, дошло до формирања првих оркестара (Београдски војни оркестар), отворена је и нова музичка школа („Станковић“, 1911), а у Народном позоришту су извођене прве опере. Био је то добар подстицај за композиторе „београдске школе“ да се окрену ка интензивнијем стварању инструменталне (клавирска, виолинска, оркестарска) и вокално-инструменталне музике (опера). Наравно, неговали су и композиције за глас и клавир, као и хорове *a cappella*, јер су бројна певачка друштва и даље била водећи носиоци развоја музичке културе у Србији.

Активнија делатност Петра Крстића почела је 1903. године, када се вратио са студија у Бечу (1896-1902). Завршио је композицију код Роберта Фукса (Robert Fuchs, 1847-1927) на Конзерваторијуму, као и музикологију код Гвида Адлера (Guido Adler, 1855-1941) на Филозофском факултету. По повратку у домовину, ступио је на дужност капелника у Народном позоришту (1903-1912), а упоредо је радио и као професор Прве мушке гимназије (1903-1928). Учествовао је у оснивању музичке школе „Станковић“, где је радио као наставник (1911-1914). По смрти Стевана Мокрањца (1856-1914), прихватио је место директора и професора Српске музичке школе (1914-1921), а касније директора МШ „Станковић“ (1921-1924). Био је шеф музичког одсека Радио Београда (1929-1937) и шеф одсека за уметност и књижевност у Министарству просвете (1928-1938). Радио је као музички критичар и уредник часописа „Музички гласник“ (1922).

Стваралачки опус Петра Крстића обухвата вокално-инструментала дела (опере и комади с певањем), оркестарске композиције (увертире, игре, свите), клавирске композиције, соло песме, обраде народних мелодија за глас и клавир, мешовите и мушке хорове *a cappella*, као и православну црквену му-

зику: *Лишурџију Св. Јована Злајтоустој* за мешовити хор, коју је, 1902. године, штампао знаменити московски издавач Јургенсон; *Лишурџију* за мушки хор (1940) и *Две њесме у часи Светлој Саве* (1938), такође за мушки састав.

Издвајајући се композиционо-техничким знањем међу српским композиторима на почетку XX века, он у својим делима спаја национални идиом (претежно урбаног, патетично-севдалијског типа, уз источњачке примесе) са елементима европске романтике. Његово стваралаштво представља прелаз ка остварењима Милоја Милојевића (1884-1946), Петра Коњовића (1883-1970) и Стевана Христића (1885-1958).

Дело које ћемо слушати на данашњем концерту, изворног назива *Снежана и седам њаћуљака – бајка у једном чину с њевањем*, настало је 1912. године, на текст (препев) С. Мијалковића. Ова „бајка с певањем“ је компонована у духу немачког романтичног зингшпила и, као таква, представља реткост у српској музичкој литератури. Једноставна и весела мелодијска линија прати наступе њаћуљака, нежна – Снежану, а драматична – злу маћеху. Дужина трајања и динамика сценских збивања успешно држе пажњу најмлађе публике.

АНСАМБЛ ОПЕРЕТИКА

Ансамбл „ОПЕРЕТИКА“ основан је 2000. године, на иницијативу проф. Љубице Живковић, с циљем да млади певачи јавно изводе оперске арије, дуете и соло песме чувених светских и домаћих композитора, као и арије и ансамбле из оперета и мјузикала.

Овај ансамбл је одржао преко 200 концерата у земљи и иностранству, а најзапаженији су наступи у Битеф театру, Коларчевој задужбини, Скупштини града Београда, на Београдском сајму, у Народном позоришту у Зрењанину, Банском двору у Бања Луци (Република Српска), Текелијануму у Будимпешти (Мађарска), итд.

Популаризација оперске музике међу младим нараштајима је један од важних циљева „Оперетике“. У оквиру тог подухвата, чланови ансамбла певају прву српску дечју оперу *Снежана и седам љајшуљака* композитора Петра Крстића. Претходних година, извели су је у Уметничком павиљону „Цвијета Зузорић“, бројним београдским основним школама, предшколским установама, домовима културе у Ваљеву, Сопоту, Младеновцу, Петровцу, Панчеву,...

Извођачки састав „Оперетике“ је променљив. Ове године, ансамбл сачињавају ученици Музичке школе „Мокрањац“, студенти Факултета музичке уметности у Београду и студенти Академије „Слобомир“ у Бијељини. Уметнички руководиоци ансамбла су проф. Љубица Живковић и проф. Валентина Ташкова.

ЉУБИЦА ЖИВКОВИЋ (Београд, 1952) је истакнути вокални педагог. Завршила је музичку теорију и соло певање у Музичкој школи „Јосип Славенски“, а затим оба одсека на Музичкој академији у Београду – теорију у класи проф. Петра Озгијана, а соло певање у класи проф. Звонимира Крнетића. Дипломирала је у класи Радмиле Смиљанић.

Током студија, наступала је као солиста у хору Collegium musicum, а по апсолвирању је постала солиста у Опери Народног позоришта у Београду.

Певала је током тринаест сезона (360 представа) у операма: *Травијата*, *Кармен*, *Севилски дерберин*, *Борис Годунов*, *Конзул*, *Кћи Пука*, *Пикова дама*, *Продана невеста* и многим другим. Три године је била гост солиста у представи *Борис Годунов* љубљанске Опере. Наступала је и као солиста у операма *Травијата*, *Кармен* и *Севилски дерберин* Српског народног позоришта у Новом Саду. У филму *Борис Годунов* играла је улогу Њање.

Педагошка делатност Љубице Живковић почела је 1994. године у Музичкој школи „Јован Бандур“ у Панчеву, а наставила се у Музичкој школи „Станковић“ у Београду. Паралелно са тиме, током три године, путовала је у Бања Луку и помагала у организовању одсека за соло певање у Музичкој школи „Владо Милошевић“. Године 2004, постала је предавач на Академији лепих уметности у Београду. Са својим ученицима и студентима учествовала је на разним такмичењима из области соло певања и постигла значајне успехе. Велики број певача из класе Љубице Живковић наставио је студије музике и данас наступа у београдској Опери и у Позоришту на Теразијама.

Као искусан певач и педагог, проф. Живковић је, почетком 2000. године, основала ансамбл „**Оперетика**“, састављен од тренутних и бивших ученика и студената, с циљем да афирмише младе певаче и да промовише вокалну музику. Заједно су остварили преко сто концерата, реализованих у сарадњи са Музичком омладином (циклус *Млади за младе*).

Добитница је награде Удружења музичких и балетских педагога Србије за постигнуте вишегодишње резултате у педагошком раду, награде Заједнице музичких школа Србије за изузетне резултате у педагогији и награде за најуспешнијег педагога Војводине.

Била је члан жирија на такмичењима: *Петар Коњовић* у Београду и *Никола Цвејић* у Руми, на републичким такмичењима у Србији и Републици Српској, *Данима соло њесме* у Лазаревцу, *Међународном такмичењу Даворин Јенко*, *Фесџивалу музичких школа Србије*, такмичењу соло певача *Јосиф Маринковић* и *Расјеваном њролећу* у Панчеву, *Вера Вишкау* у Новом Саду, *Далеки акорди* у Сплиту и *Обзорја на Тиси* у Новом Бечеју.

ВАЛЕНТИНА ТАШКОВА (Београд, 1968) је завршила виолину и соло певање у Средњој музичкој школи „Станковић“, а затим студије певања на Факултету уметности у Нишу (класа проф. Гордане Јевтовић). Током школовања је освојила низ награда и признања; између осталих, на међународним такмичењима у Београду, Загребу, Женеви и Милану.

Године 1994, дебитовала је у улози Прве даме Краљице ноћи у Моцартовој опери *Чаробна фрула*, као члан оперског студија при Народном позоришту у Београду. Била је дугогодишњи солиста Уметничког ансамбла Војске Србије „Станислав Бинички“, хонорарни члан хора РТС и солиста Опере и театра Мадленијанум, где је остварила солистичке улоге у операма *Тако чине све*, *Хофманове њриче* и *Травијата*. Добитник је Јубиларне повеље Опере и театра Мадленијанум за дугогодишњи уметнички допринос, 2007. године. Као концертни певач, певала је у многим салама у Србији, бившој СФРЈ и другим деловима Европе (Бугарска, Грчка, Швајцарска, Немачка, Француска). Члан је УМУС и међународног удружења ЕВТА. Добитник је Медаље за заслуге у просвети и култури трећег степена.

Од 2008. године, ради као професор соло певања у МШ „Мокрањац“. Њени ученици постижу запажене резултате на такмичењима и концертним подијумима (Галерија САНУ, свечана дворана Дома Војске Србије, Коларчева задужбина). Многи са успехом настављају школовање на домаћим и иностраним музичким академијама.

О ЗДАЊУ МУЗИЧКЕ ШКОЛЕ „СТАНКОВИЋ“

Здање Музичке школе „Станковић“, представља драгоцену сведочанство историје музичког живота у Београду и Србији.

За тадашње београдске услове раскошна, ивично узидана партерна кућа која је на овоме месту подигнута крајем XIX века, првобитно је служила за приватне потребе краља Милана. Иако релативно луксузна, у затеченом облику није могла да послужи потребама Школе, основане 1911. године – приземни објекат није био довољан да удими све предвиђене активности. Стога је одлучено да се дозидају два спрата, као и свечана концертна дворана двоструке спратне висине. До потпуног довршења доградње и адаптације овог здања, настава се одвијала у једној малој кући у улици Краља Милана, а тек 9. јануара 1914. године овај дом је свечано отворен за Музичку школу и Певачку дружину „Станковић“.

Доградња и адаптација је изведена по пројекту архитекте **Петра Бајаловића** (1876-1947). У оквиру свог плодног и вредног опуса, Бајаловић је, у периоду између два светска рата, пројектовао и два бисера београдске архитектуре – здања **Коларчевог народног универзитета** (Задужбине Илије М. Коларца) на Студентском тргу, и **Правног факултета Универзитета у Београду** на Булевару краља Александра. Обе зграде представљају незаобилазне реперне тачке архитектуре Београда и кључна обележја амбијенталних це-

лина којима pripадају. Занимљиво је поменути и да се, поред веома успешне и плодотворне каријере архитекте, Бајаловић интензивно бавио фотографијом и музиком – свирао је виолину и био члан хора Collegium musicum.

Здање је обликовано академски, са уобичајеном стратификацијом главне фасаде на три хоризонтална регистра – рустично приземље, класично обликовану зону спратова, те зону кровног венца, наглашену густом, богато обрађеном балустрадом, у средишњој зони крунисаном атиком са тимпаномом, која, као својеврсна стилизација античког храма, указује на улогу „храма музике“, намењену овој згради. У унутрашњем пољу атике је натпис *Дом и школа певачке дружине Стјанковић*, а на тимпанону је назначена година изградње – 1913.

У вертикалном смислу, фасада је рашчлањена централним ризалитом, испуштеном у виду еркера у односу на основну фасадну раван. Прозорски отвори другог спрата су завршени лучно и наглашени, пластички посебно детаљно елаборираним, архиволтама. Иако у суштини компонована сасвим класично, на нивоу секундарне и терцијарне обраде фасада садржи и одређене елементе из декоративног вокабулара сецесије.

Над улазом у објекат налази се рељеф *Стјарац са јулама и дечак*, такође обликован у духу сецесије. На атипично обликованим парапетним пољима између прозора првог и другог спрата, налазе се рељефни портрети српских композитора **Корнелија Станковића** и **Даворина Јенка**, као и председника Певачке дружине „Станковић“ **Живојина Симића**.

Унутрашњом архитектуром здања свакако доминира концертна сала двоструке спратне висине са галеријом. Зидови и парапетне површине су богато пластички обрађени профилацијама и штучо декорацијом са одликама сецесије. Иако за данашње прилике скромних габарита и капацитета, ова сала има изузетан историјски значај за развој музичког живота Београда и Србије, а префињена, племенита акустика је и данас чини ванредно привлачним простором за музицирање и концертирање.

Због изузетне културно-историјске и архитектонско-урбанистичке вредности, зграда Музичке школе „Станковић“ ужива статус **споменика културе**.

ПРОЈЕКАТ МОКРАЊАЦ

Удружење ПРОЈЕКАТ МОКРАЊАЦ је непрофитна организација, активна у областима музике, културе, уметности, образовања и верске културе. Најважнији циљеви Удружења су прикупљање, истраживање, очување, ревитализација, развој, унапређење и промовисање вокалне и вокално-инструменталне музике (духовне, световне и народне), као и истраживање и промовисање националног културног, духовног, музичког и уметничког наслеђа.

Више информација о Пројекту Мокрањац можете пронаћи на сајту и званичној Фејсбук страници:

mokranjac.org.srb

mokranjac.org.rs

facebook.com/ProjekatMokranjac

ИМПРЕСУМ

Организатори:

Градска општина Врачар

Пројекат Мокрањац

За организаторе:

Смиљана Стојнић

Урош Лалицки

Уредник програмске публикације:

мр Милица Андрејевић

Дизајн:

Урош Лалицки

Београд, октобар 2017.

Организатори посебно захваљују Музичкој школи „Станковић“, на предусретљивости и спремности да 4. концерт циклуса *Дани музике на Врачару* буде изведен у свечаној сали Школе.